

11

1/

Solidaritet hemma och ute
=====

När vi talar om internationalism och internationell solidaritet leds tanken ofta till den tredje världen och förhållandet mellan rika och fattiga länder. Det naturligt och riktigt men internationalismen spär över betydligt fler områden. De har alla samband med varandra. Det gäller vår förmåga till inlevelse i andra och människors förhållanden hur vi låter denna inlevelse och förståelse inverka på vår egen politik.

Nevers

100 a, bygh de

Internationalism måste börja någonstans. För oss börjar den vid Öresund, Kölen och Ålands Hav. Jag skall därför börja tala om Danmark.

100 a

Omedelbart efter det andra världskrigets slut riktade den danska socialdemokratin ett upprop till det danska folket. Det präglades av stora förhoppningar och beslutssamhet att i gemenskap med andra länder bygga en fredlig utveckling. Det utgjorde också en bekännelse till den nordiska samhörighetstanken.

Så här sa man:

"Krig och ockupation skapade helt olika villkor för de fem nordiska länderna och förhandlingarna dem emellan blev i det stora hela avbrutna. Detta tillstånd skapade dock lyckligtvis inga outklarade missförstånd. Tvärtom stärkte det hos alla de nordiska folken samhörighetskänslan

och övertygelsen om nödvändigheten av ett utvidgat nordiskt samarbete."

Men det här innebar för den skull ingen inåtvänd nordisk provinsialism.

Våra danska partivänner sa också:

"En sådan strävan mot större nordisk enhet kommer ~~alltid~~ ^{aldrig} att ha udden riktad mot andra länder utan ingå som ett nyttigt led i allmänt internationellt samarbete."

Dessa ord blev vägledande. Nordiska samhörigheten har sitt ansikte vänt utåt. Det är en del av vår internationalism. Samtidigt är den en nödvändighet. Vi är alla små länder och för våra ekonomiska framsteg beroende av omvärlden. Vi har alla valt fri handel och fri sjöfart som grundläggande princip för våra ekonomiska förbindelser med andra länder. Denna öppenhet har gett oss ekonomisk styrka och har kunnat förenas med en långtgående ekonomisk integration i Norden.

Vårt samhälle gäller praktiska och handfasta ting. Samordning av socialpolitiken, passunion, gemensam arbetsmarknad, frihandel, forsknings- och utbildningssamarbete.

Det har varit av avgörande betydelse för vår välståndsutveckling. Samverkan med grannarna är ett naturligt och nödvändigt inslag i samhällsbygget.

Vårt samarbete har kunnat ges denna praktiska inriktning därför att det grundas på fasta principer. Det bygger på ömsesidig respekt. Den ene har aldrig sökt påtvinga den andre sin politik. Tvärtom har vi försökt stödja varandra i de olika strävandena som betingas av skilda traditioner, geografiska lägen, olika säkerhets - politiska intressen. Att vi värnat varandras särart har blivit ett sammanhållande band. Det har också i hög grad präglat vår syn på internationell samverkan i Ällmänhet.

Internationell samverkan är främst ett intresse för små nationer. Det kan aldrig fullföljas om det blir ett instrument för den starke att påtvinga den svage sin vilja.

Våra erfarenheter av det nordiska samarbetet stämmer också väl överens med den grundläggande sociala tanken att internationellt samarbete har sociala drivkrafter och måste bygga på en social målsättning.

Vi valde tidigt frihandeln därför att vi såg det som den möjlighet till snabb välståndsökning. Detta i sin tur var en avgörande förutsättning för reformpolitiken.

Det har ständigt stått klart för arbetarrörelsen att denna öppenhet mot omvärlden kan få svåra sociala följder. Konkurrensen med företag i andra länder tvingar fram förändringar i arbetslivet. Det drabbar de anställda. Sysselsättningen hotas. I orter med ett fåtal företag eller

ensidigt näringsliv kan hela bygdens utveckling komma i fara.

Då måste samhället gripa in för att skydda den enskilda människan. Den fulla sysselsättningen måste bevaras, och näringslivet måste ges större utvecklingsmöjligheter. Därför måste vi bygga ut arbetsmarknadspolitiken, näringspolitiken och regionalpolitiken.

Samhället måste ständigt ges en sådan styrka att frihandelspolitiken inte blir ett hot mot trygghet och social rättvisa. Det får inte vara så att flertalets välstånd köps till priset av försämringar och otrygghet för några.

Därför är vi inte heller anhängare av en obegränsad rörlighet över nationsgränserna. Det skulle betyda att vi på det internationella planet släppte marknadskrafterna fullständigt fria samtidigt som man inom länderna försöker att på olika sätt få marknadskrafterna att arbeta i enlighet med en i demokratisk ordning fastställd målsättning. Ta miljöpolitiken t.ex. Vi försöker alltmer att kontrollera att ~~industriell exploatering~~ inte köpes till priset av förstörd luft och vatten och en omänsklig arbetsmiljö. Men denna strävan skulle vi omedelbart tvingas överge om vi släppte ^{de} (internationella marknadskrafterna lösa i vårt land. Exemplet kunde mångfaldigas.

Det beror på att det är förhållandevis lätt för kapital att röra sig över gränserna och mellan orter. Det är betydligt svårare för människan. För människan blir

kapitalet och den obegränsade rörligheten ett hot mot tryggheten. Vi blir därför i viss mening nationella, därför att vi inte vill ställa våra målsättningar om trygghet och rättvisa i motsats till arbetet på en vidgad internationell gemenskap.

Ty även strävandena till fred och avspänning har sociala drivkrafter. Under ett kvarts sekel har Europa varit kluvet på mitten. Orsaken är den djupa misstrom mellan de stormaktsblock som varit ^{rådande/} efter andra världskriget. Denna europeiska splittring har ~~nära nog fullständigt~~ hindrat utbytet mellan länderna och områden som i århundraden varit sammanvävda ekonomisk, kulturellt och socialt. Det har betytt ett ~~värdigt~~ ^{en tacks} avbräck för den ekonomiska utvecklingen i Europa. Samtidigt har splittringen inneburit ständiga risker för en militär urladdning. Det har framtvingat en ~~väldig~~ militär upprustning. Det är det pris vi haft att betala för att uppnå en bräcklig trygghet och det kommer vi heller inte framgent ifrån.

Men militära bördor och de hämmade ekonomiska utvecklingsmöjligheterna, den kulturella avsnörningen har drabbat de vanliga människorna ute i Europa. *Men
å de m a i l a n n a t t.*

För partier som vill förändra samhället, som vill skapa ökad jämlikhet och trygghet är detta en ~~oerhörd~~ hämsko. För den demokratiska socialismen är avspänning i Europa inte bara en väg att begränsa risken för krig utan också ett sätt att undanröja hinder för trygga och rättvisa levnadsförhållanden för människorna i vår världsdelen.

Original

2/6.

Mr
Statsministerns
anfrågade i
Landshövdingen
28. 8. 1971

För några dagar sedan tillkännagavs det att andra världskrigets segermakter nått fram till en uppgörelse beträffande Berlin. Ännu återstår den fulla bekräftelsen från de fyra stormakternas regeringar. Även om alla detaljer i uppgörelsen ännu inte är kända är det redan nu möjligt att värdera den betydelse den Berlinreglering kan väntas få. Genom uppgörelsen vid det andra världskrigets slut delades Berlin. Därigenom kom Västmakterna att få kontroll över ett område mitt inne i den sovjetryska ockupationszonen.

Under efterkrigstiden har vi gång på gång fått uppleva hur Berlin blivit brännpunkten för supermakternas motsättningar. Även om de återkommande Berlin-kriserna snarare var symptom på efterkrigstidens maktpolitiska motsättningar än orsaken till dem, har Berlins omtvistade ställning varit en ständig osäkerhetsfaktor i efterkrigs-europa. Det kan nu finnas hopp om att denna krishärd har pacificerats.

Vi måste hålla i minnet att stormakternas uppgörelse inte är en lösning utan närmast en reglering av Berlin-problemet.

De förhållanden som hittills varit bestämmande i fråga om Västberlins ställning har i många avseenden varit resultatet av praxis och informella medgivanden. Detta osäkra förhållande undanröjs nu i viss utsträckning genom att stormaktsöverenskommelsen bekräftar rådande sedvana. Västberlins ställning bekräftas och tillfarts-

vägarna säkras. Där tillkommer vissa lättnader för civilbefolkningen vilka bl a möjliggör för Västberlinare att besöka anhöriga i Östberlin. Även uppgörelsen i övrigt kommer att innebära att tillvaron blir mindre osäker för särskilt Västberlinarna.

Men Berlinmuren står kvar. De som bor i öst får inte besöka Västberlin. Förändringarna är inte stora. Det viktiga för människorna i Berlin är att osäkerheten om stadens förhållanden har minskat. Men hur glädjande uppgörelsen än kan vara för berlinarna så ligger dess politiska betydelse på ett annat plan. En Berlinreglering är nämligen ett nödvändigt led i den avspänningsprocess, som igångsatts i Europa. Det är en process, som främst rör förhållandet mellan de båda tyska staterna samt mellan Västtyskland och de östeuropeiska staterna. Ytterst har processen en avgörande betydelse för förhållandet mellan öst och väst ^{i Europa} ~~i Berlin~~, för supermakternas inbördes relationer och därmed för den världspolitiska utvecklingen.

Den nya västtyska östpolitiken, som i så hög grad bär Willy Brandts signum, har inneburit en förändring i förhållande till de första västtyska regeringarnas fruktlösa strävan som kunde sammanfattas i orden: avspänning först, förhandlingar sedan. Nu söker man sig fram till avspänning genom förhandlingar. Det är den avgörande skillnaden.

Startpunkterna i Willy Brandts östpolitik var Moskva- och Warszawafördragen, varigenom de efter andra världs-

kriget uppkomna s k realiteterna erkändes. Påståenden om Bonnregeringens revanschism har därmed kunnat effektivt tillbakavisas samtidigt som den västtyska regeringen uppnått en stabilisering och normalisering som lett till en ökad trygghet för Västtysklands och Västberlins befolkning.

Nästa steg i avspänningspolitiken skulle vara just den uppgörelse mellan de fyra segermakterna, som nu har skett. Fortsättningen kommer att ske genom att förhandlingar skall sättas igång mellan de båda Tyskland om tekniska frågor, tillämpning av stormaktsuppgörelsen och eventuellt andra frågor om Berlin. Det tredje elementet i förhandlingarna om Berlin blir de fyra stormakternas formella godkännande av en Berlinuppgörelse grundad på en överenskommelse mellan Öst- och Västtyskland.

När Berlin sålunda klarats av öppnar sig möjligheterna för den västtyska regeringen att i förbundsdagen i Bonn driva igenom en ratificering - dvs ett slutgiltigt godkännande - av Moskva- och Warszawaavtalen.

En västtysk ratificering skulle undanröja ett av västmakternas viktigaste förbehåll mot en europeisk konferens om säkerhet och samarbete. Därmed skulle vägen öppnas för konkreta och praktiska förberedelser av en sådan konferens. Dessutom kunde samtalen mellan de båda Tyskland om den tyska frågan föras vidare i ett förbättrat politiskt klimat.

Den politik som jag nu beskrivit är en kedja med många känsliga länkar. Det finns anledning att från svensk sida med största tillfredsställelse hälsa att ett nytt och betydelsefullt steg nu sålunda tagits.

Den maktpolitiska situationen i Europa efter andra världskriget har genom de europeiska staternas grupperingar i fientliga militära block inneburit ständiga konflikt-risker för alla Europas stater.

I Norden har, trots att de nordiska länderna sökt skilda säkerhetspolitiska lösningar, emellertid rått ett påtagligt lugn. I den s k nordiska balansen spelar Sveriges neutralitetspolitik en viktig roll. Inte minst genom vår neutralitetspolitik, som åtnjutit omvärldens förtroende har de hårda motsättningarna inte nämnvärt återverkat på det politiska klimatet i Norden.

Den svenska neutralitetspolitiken har alltså i sitt nordiska sammanhang varit ett konstruktivt bidrag till fredsanssträngningarna och verksamt bidragit till att främja freden och säkerheten i norra Europa. Den svenska neutralitetspolitikens fredsfrämjande effekt har bekräftats av alla berörda stater.

Vår politik utgör en viktig och positiv del av det europeiska säkerhetspolitiska mönstret. Sverige har därför ett ansvar som en europeisk stat att, även mot bakgrund av utvecklingen på den europeiska ekonomiska integrationens område, fullfölja neutralitetpolitiken.

I en situation av de politiska motsättningar som råder mellan öst och väst i Europa, ser vi som vår uppgift att medverka till att överbrygga klyftan emellan blocken och att verka för en minskning av det ömsesidiga miss- troende som är grunden till blockbildningen. Genom vår oberoende ställning har vi vissa förutsättningar och som en solidarisk europeisk stat har vi skyldighet att utnyttja alla möjligheter som kan uppstå i detta avseende.

Men vårt europeiska ansvar, den europeiska solidariteten får inte begränsas till en grupp av stater. Då kan den vändas till sin motsats. Det Europa vi tillhör är ett Europa där alla stater medverkar i ansträngningarna att skapa en bestående fredsordning.

Det är naturligt för oss att stödja Willy Brandts öst- politik och de processer i fredlig riktning som den har drivit fram. Vårt ansvar som en europeisk nation gör att vi inte för att uppnå kortsiktiga fördelar av kommersiell eller annan natur kan störa den politiska process av historisk betydelse som nu kommit igång i Europa.

*Vi kunna red jorden p.g. b
U.B. 15/10/1971, den 15 i det Bundes intress*

Om vi skall kunna leva upp till vårt europeiska ansvar ooh spela en roll i Europa krävs det att vi erkänner vår europeiska identitet. Vi kan inte ställa oss utanför den europeiska verkligheten. Vi tillhör Europa, på gott och ont. Vi kan inte föra en politik som efter våra förut- sättningar främjar avspänningens och det fredliga sam- arbetets sak om vi samtidigt söker hålla en distans till

utvecklingen i vår världsdel. Tvärtom är det först när vi är beredda att fullt ut bära vår del av ansvaret för Europas utveckling som vi kan bidra till ett stärkande av fredens och framstegens sak.

*Intensivt samarbete
med de nordiska länderna
och de öst-europeiska länderna
med syftet att stärka
fredens och framstegens sak*

Vår europeiska identitet kräver också att vi är beredda att delta i det ekonomiska samarbetet i Europa. Väst-europa är vid en internationell jämförelse ett rikt område. Men ändå är fattigdomen, klassklyftorna, ojämlikheten och otryggheten långt ifrån eliminerade. Ett samarbete, som syftar till att röja undan hinder i samfärdsel och handel och som underlättar en ökad arbetsfördelning är ett viktigt stöd för en fortsatt reformpolitik. Men det samarbetet kommer inte att innebära ett uppgivande av vår nationella solidaritetspolitik, av en fördelningspolitik och av strävanden till ökad ekonomisk och social jämlikhet. Samarbetet skall tvärtom öka våra resurser och underlätta en fortsatt jämlikhetspolitik.

Vi skymtar nu en uppgörelse i marknadsfrågan som innebär att våra exportindustrier kommer att ^{få} tullfri tillgång till hela den västeuropeiska marknaden.

Vår strävan är att ge denna uppgörelse en stabil och varaktig karaktär och skapa möjlighet för ^{att utveckla} en vidareutveckling av samarbetet. Detta är vårt mål inför förhandlingarna med EEC.

Vi vill med fullt bevarad neutralitetspolitik i vårt eget och i Europas intresse fortsätta en politik som vidmakthåller den säkerhetspolitiska balansen i Norden och möj-

liggöra ett aktivt stöd för ansträngningarna att överbrygga de allttjämt djupgående klyftorna och den bestående misstron mellan maktblocken i Europa.

Men samtidigt som vi alltså stärker våra förbindelser med det västliga Europa måste vi göra ytterligare ansträngningar att bygga ut våra kontakter österut. På det ekonomiska området finns det utomordentliga slumrande möjligheter, men de tekniska och praktiska problemen är allttjämt mycket stora. Det ser allttjämt ut som om möjligheterna att komma till rätta med dessa hinder är avlägsna, vilket inte får hindra oss att inom internationella organ och direkta ^{kontakt} bilateralt målmedvetet sträva att efterhand begränsa dem. På det politiska området bör vi aktivt verka för en europeisk säkerhetskonferens. De bilaterala politiska kontakterna bör kunna fortsätta med öststaterna på så många plan som möjligt för att ytterligare öka insikter, kännedomen och förtroendet staterna emellan. Genom en sådan aktiv politik kan vi i någon mån bidra till att överbrygga klyftorna mellan blocken.

Amund
—

3/

STATSMINISTERN

Anförande vid konferensen
"Solidaritet hemma och ute"
i Landskrona 28.8.71.

Den internationella solidariteten kräver, förutsätter de fattiga folkens nationella frihet och sociala frigörelse. Den solidaritetsfrågan har ställts på sin spets i Vietnamkriget. Den väldigaste krigsmaskin historien känner har icke förmått vinna över en liten nation. Det har skapat djup splittring i den egna nationen, ty över hela världen, men mest i det egna landet, mötte man en opinion som satte i fråga inte främst det strategiska tänkandet men väl de moraliska motiven för kriget.

Ty detta har varit ett krig bland det förflutnas skuggor. Det har sin rot i ett kolonialt system som världens nationer nära nog enhälligt tagit avstånd från.

Där fanns de traditionella banden mellan främmande herrar och inhemska förtryckare, där de senare såg utlandet som ett värn för sina privilegier.

En gång för två år sedan sade jag här i Skåne:
 "Förenta Staternas önskan har varit att i Viet-
 nam främja demokratiskt folkstyre och sociala
 framsteg. Dess-^{änd} har blivit att värna de
 kvarblivande resterna av ett gammalt kolonial-
 system. Resultatet har blivit en frontalkollision
 mellan en öppen demokratis vision och en brutal
 verklighet som styrs av helt andra principer."

Vi ska inte underskatta den internationalism
 och den generositet mot världen som helhet
 som genomströmmat ^{de} stora delar av det amerikanska
 samhället efter det andra världskriget. Det tog
 sig också konkreta uttryck. Marshall-hjälpen,
 Trumans 4-punktsprogram för hjälp till de fattig-
 ga länderna, USA:s dominans som bidragsgivare
 till Förenta Nationerna. Den präglades av
 optimism och en obändig framtidstro och fram-
 stegsoptimism inte minst hos ungdomen.

När jag kom hem
 i 1950-talet
 så var det
 en stor
 debatt om
 att vi skulle
 ge en
 procent

När jag studerade i Amerika i slutet av 40-talet
 var u-hjälpen det stora samtalsämnet bland stu-
 denterna. Jag fick nästan en chock när jag kom
 hem och fann att denna debatt var nästan okänd
 i vårt land. När jag och några till föreslog
 att vi skulle satsa en procent av national-
 produkten på u-hjälp, så avfärdades vi som verk-
 lighetsfrämmande fantast.

Det är inte mer än 10 år sedan som president Kennedy i sitt tillträdestal som president förklarade: "Till folken i hyddorna och byarna som kämpar för att bryta massfattigdomens bojor lovar vi våra bästa krafter för att hjälpa dem att hjälpa sig själva. För så lång tid som är nödvändigt - inte därför att kommunisterna gör det, inte därför att vi söker deras röster utan därför att det är rätt."

lyfdes
sin.

Så kom det kalla kriget, militärpakterna, den gigantiska upprustningen, ^{de stora krigs}stödet till korrumperade regimer, Vietnamkriget. Yttre osäkerhet och djup inre splittring.

1/ dyp - väpnad,
2/ väpnad,
3/ mot.

Och nu omprövar Amerika sin roll.

Aldrig

Vietnamkriget är inte slut än. Det vållar fortfarande omätliga lidanden, människoliv, förstörelse. Det utgör för att tala med senator Mike Mansfield en vägspärr mot framtiden.

Men det kan ändå vara skäl att börja rikta blickarna bortom vägspärren, mot skedet efter Vietnam. Hur kommer de rika industrinationerna att reagera?

Ty principfrågan om de rika industrinationernas

attityd till de fattiga folken, om de förpliktelser en demokratisk åskådning ställer sina företrädare inför står kvar. "Den fruktansvärda risken, sade jag också för två år sedan i Skåne, är att Vietnamkriget kan innebära en början till hårdnande attityder, en förskansning bakom det till synes bestående, en skenbar trygghet som i realiteten kan leda till många Vietnam.

Tecknen är illavarslande. Just nu diskuterar världen valutafrågor.

Skälet är naturligtvis president Nixons utspel med ett avskaffande av dollarns utbytbarhet i guld, en 10 %-ig importskatt, en 10 %-ig nedskärning av u-hjälpen och allt det andra.

Motivet till åtgärderna lade han fram klart och entydigt: Stor arbetslöshet, snabb inflation, stort underskott i betalningsbalansen. Dessa problem måste bemästras. Vi **mäktar** inte längre våra internationella förpliktelser. Andra får ta sin del av bördan. Vi måste lösa våra egna problem.

De andra industriländerna har reagerat. De vill inte skriva upp sina valutor. De protesterar mot importskatten. De talar om motåtgärder för att värna sina intressen. På många håll befarar man en återgång till protektionism, i värsta fall ett handelskrig mellan de rika nationerna.

Var tog de fattiga folken vägen i detta ~~skede~~ ^{skede}?

De protesterar våldsamt, men det hörs inte.

De drabbas hårt och riskerar att drabbas ännu hårdare, men de ^h/diskuteras föga av den ekonomis-

kanexpertisen i världens tidningsspalter och i talarstolarna. De kan peka på att åtgärderna står i strid med Förenta Nationernas rekommendationer för det andra utvecklingsårtiondet.

Men det är inte ~~denas~~ ^{denas} politiska konsekvenser som står i brännpunkten för intresset. Som ett tecken på vad världen kan bli efter Vietnam är detta ett illavarslande tecken. De rika nationerna vänder sig inåt mot sina egna problem. Vitaliteten, kraften att satsa på att lösa de stora världsproblemen börjar falna, svikta.

Och då är det farligt. Ty världen har inte blivit lättare att leva i för de fattiga. Det är mycket som tyder på att problemen och farorna blir värre.

*Palme
1975-76
in page*

4/

De är till sin natur globala. De berör oss alla. Därför har vi alla ett ansvar att efter måttet av förmåga bidra till deras lösning.

Världens nationer har gemensamt skapat ett maskineri för att bilägga konflikter mellan länder. Men FN och dess organ måste också kunna utnyttjas som ett instrument för konstruktiva lösningar på problem som inte direkt berör internationella konflikter.

FN har ofta nog varit ett kärt mål för håfull kritik från dem som i militär styrkebalans sett den enda vägen till fred. Men de som i terrorbalansen ser ett slags garanti, en supermakternas fred, måste till slut inse vilken handlingsförklaring detta tillstånd medför. Om systemet inte fungerar i enlighet med sina förutsättningar så tvingar detta ju supermakterna och deras allierade att rikta den överväldigande delen av sin uppmärksamhet åt att lösa internationella säkerhetsproblem. Det begränsade kriget, nationell och social status quo, blir följd.

Jag har vid flera tidigare tillfällen sagt att insikten härom måste leda till sökandet efter möjliga vändpunkter. Erfarenheterna från Vietnam-

Det kunde också vara så att Vietnamkriget följdes av en ny giv i förhållandet till de fattiga nationerna, av en öppen och generös inställning till dem, en vidgad förståelse för deras längtan efter social och nationell frigörelse.

Det kunde också vara så
att man sammanfattade i
till att ta itu med de
stora problemen, vilka
eftersom viktiga,
strategi för att överleva.

kriget borde vara en utgångspunkt.

Ländernas gemensamma ansträngningar att lösa mänsklighetens stora problem måste bygga på en annan princip än den militära maktens och terrorbalansens. Den måste bygga på grundsatsen om nationernas självständighet och folkens rätt att i frihet forma sin egen framtid. Den principen finns inskriven i FN-stadgan. Men erfarenheten visar att denna inte ensam förmår bilda utgångspunkt för en fredlig utveckling. Principen kommer till korta mot makten om vi inte kommer överens om en gemensam strategi för att överleva. I ett tal i anledning av FN:s 25-årsjubileum försökte jag i höstas peka ut några av huvudpunkterna i en sådan strategi.

För det första: nedrustning. Det torde idag vara allmänt erkänt att de risker som måste följa av begränsade rustningar förbleknar i jämförelse med de uppenbara farorna av fortsatt kapprustning.

Ett stort antal små nationer har förbundet sig att inte anskaffa eller producera kärnvapen. Vi väntar oss självfallet att detta åtagande skall följas av konkreta åtgärder från stormakternas sida.

*Arbetar inte
i kärnvapenindustri*

Leif Johansson

*Grunden börjar emellan
bytt de polska ledarna*

För det andra: kampen mot rasism och kolonialism - framför allt i södra Afrika - måste intensifieras. Det är ingen intern afrikansk angelägenhet. Apartheid-politiken skadar i varje ögonblick möjligheterna till goda relationer mellan människor av olika ras över hela världen.

*Ungarn ←
Kommittén
olagligt*

För det tredje: kampen mot våld inom länderna och mellan länderna måste ~~ledas av FN~~. Förbrytelser mot de mänskliga rättigheterna måste bekämpas oavsett om förtryckaren är minoritetsgrupp eller en diktaturregim. Respekten för individen kan inte längre betecknas som en inre nationell angelägenhet.

*Närsta
1/ utredning
2/ utredning
3/ utredning
4/ utredning*

För det fjärde: kampen mot förstörelsen av vår miljö är en fråga om att överleva. Idag går kravet på skydd för miljön som en väckelse över världen. Det beror på insikten om att jorden kan bli obeboelig om vi förlorar kontrollen över den tekniska och industriella utvecklingen, även om en kärnvapenkatastrof kan förhindras.

*Ungarn ←
Kommittén*

För det femte och i grunden mest betydelsefulla: den enorma klyftan mellan rika och fattiga länder måste byggas över. En vändpunkt är nödvändig. Erfarenheterna av det första utvecklingsårtiondet är bittra för folken i de fattiga länderna. En stor del av biståndet går tillbaka

50% folk

1/ 5% - 2,5%

2/ klyftan mellan rika och fattiga

3/ utveckling

*4/ utveckling
- utveckling
3/ utveckling*

till de rika länderna genom kapitalflykt, utdelningar och privata företag, återbetalningar på lån. En utredning visar att om den nuvarande tendensen fortsätter kommer vi att 1977 ha ett nettotillflöde av kapital från de fattiga länderna till de rika länderna.

Växande klyftor och orättvisor skapar våld. Det gäller både i rika och fattiga länder. Det gäller inom nationer likaväl som mellan nationer. När nöden är svårast, där orättvisorna är värst, föds konflikterna. Där fattigdom och orättvisor förenas med nationellt förtryck och kolonialism växer konflikten till krig. Ett ökat flöde av kapital till utvecklingsländerna och ökade exportmöjligheter är det första villkoret för att undvika att denna utveckling fortsätter.

Attenda
 1. Afrika
 2. Latinamerika
 3. Mellanöstern
 4. Asien
 5. Östern
 6. Australien
 7. Nya Zeeland
 8. Island
 9. Storbritannien
 10. USA
 11. Kanada
 12. Japan
 13. Tyskland
 14. Frankrike
 15. Italien
 16. Spanien
 17. Portugal
 18. Grekland
 19. Belgien
 20. Nederländerna
 21. Danmark
 22. Norge
 23. Sverige
 24. Finland
 25. Danmark
 26. Norge
 27. Sverige
 28. Finland
 29. Danmark
 30. Norge
 31. Sverige
 32. Finland
 33. Danmark
 34. Norge
 35. Sverige
 36. Finland
 37. Danmark
 38. Norge
 39. Sverige
 40. Finland
 41. Danmark
 42. Norge
 43. Sverige
 44. Finland
 45. Danmark
 46. Norge
 47. Sverige
 48. Finland
 49. Danmark
 50. Norge
 51. Sverige
 52. Finland
 53. Danmark
 54. Norge
 55. Sverige
 56. Finland
 57. Danmark
 58. Norge
 59. Sverige
 60. Finland
 61. Danmark
 62. Norge
 63. Sverige
 64. Finland
 65. Danmark
 66. Norge
 67. Sverige
 68. Finland
 69. Danmark
 70. Norge
 71. Sverige
 72. Finland
 73. Danmark
 74. Norge
 75. Sverige
 76. Finland
 77. Danmark
 78. Norge
 79. Sverige
 80. Finland
 81. Danmark
 82. Norge
 83. Sverige
 84. Finland
 85. Danmark
 86. Norge
 87. Sverige
 88. Finland
 89. Danmark
 90. Norge
 91. Sverige
 92. Finland
 93. Danmark
 94. Norge
 95. Sverige
 96. Finland
 97. Danmark
 98. Norge
 99. Sverige
 100. Finland

Men liksom i de rika länderna måste ekonomiska och sociala framsteg följa varandra i den tredje världen. Jordreformer, sysselsättning, utbildning, bostäder och familjeplanering är lika viktiga i utvecklingsprocessen som tekniska, industriella och kommersiella förbättringar.

En avgörande förutsättning är också respekten för det enskilda landets integritet och oberoende. Ett fortsatt ensidigt beroende för de fattiga

folken gentemot de rika skapar inte bara politiska konflikter utan snedvrider också den ekonomiska och sociala utvecklingen.

Denna strategi kräver helhjärtade och beslutssamma insatser i alla länder.

Intressanta

Falsk

1. Bygd	1/ Egen kamp
2. gill för händelse	2. 18/10/1911
3. skildring i en karta	3/ <u>Jiater för händelse</u>
4. <u>utställ</u>	4/ <u>skildring i en karta</u>

rättvisande ut på
här värde w

rättvisa för ut
och nedlag hem,

5.

Vi står nu inför vad som brukar kallas det andra utvecklingsårtiondet. Det är en självklar utgångspunkt att den tredje världens länder själva svarar för den övervägande delen av de resurser som krävs för att målsättningen för detta årtionde skall kunna uppnås. Den tredje världens länder formar sin framtid av egen kraft, i enlighet med sina målsättningar och på sitt ansvar.

Men dagens verklighet i den tredje världen innefattar också förhållandet mellan industriländer och utvecklingsländer. Industriländerna har en självklar roll i de fattiga ländernas kamp för frigörelse och ekonomisk utveckling.

Denna kamp för bättre villkor har alltid kunnat byggas under av rättvisans krav. Rättviseideal står på tredje världens sida. Idealerna har emellertid under det ^t första utvecklingsårtiondet ofta fått vika för stormaktspolitiska intressen och kommersiella i-landsintressen.

Ändå måste principen om rättvisa och solidaritet prägla förhållandet mellan rika och fattiga länder. Detta är en svår uppgift att förverkliga i praktisk handling. Det har i hög grad med självförtroendet i de rika länderna att skaffa.

Om de västerländska industrinationerna försätter sig i en situation präglad av ökade klassklyftor orättvisor och social oro inom länderna, då kommer självförtroendet att svika. Då rubbas tilltron till vår förmåga att konstruktivt delta i kampen mot fattigdomen i den tredje världen. Då kommer vi i de rika länderna att föröda krafterna på att dämpa den inre oron i våra länder. Ett land skakat av sociala motsättningar och inre oro söker gärna isoleringen. Ett land där solidariteten kan förverkligas och klassklyftorna minskas vänder sitt ansikte utåt.

En utveckling
i västerländska
länder som
leder till
ökad
solidaritet
och
social
frigörelse

Vi har som ett land med en stark arbetarrörelse en möjlighet att förankra den internationella solidariteten i våra egna erfarenheter. Stödet till u-ländernas kamp mot privilegier och för social frigörelse upplevs av arbetarrörelsen som en förlängning av den egna kampen mot privilegier och orättvisor.

En nation
~~ett land~~ somtvingas uppleva ett starkt beroende av andra länder grips lätt av misstro mot internationell samverkan. Men ett land som lyckas bevara sitt oberoende kan ~~uppleva~~ lättare förstå och leva sig in i u-ländernas kamp för nationell frigörelse och ekonomisk självständighet.

BANGLA DESH

~~Vad som nu sker i Östpakistan~~ upprör oss alla. Vi inser att för u-länder, lika väl som för andra stater, är sammanhållningen under statsledningen ^{viktig} ~~central~~. Det är en förutsättning för en samhällelig utveckling som möjliggör en rimlig fördelning av resurser och ett mått av trygghet och rättvisa. Separatiströrelsen i tredje världen är ett allvarligt problem.

Men för att en statsbildning skall bestå och fungera krävs att dess ledning känner en nationell solidaritet. Det är statsledningens skyldighet att skydda befolkningens grundläggande rättigheter och arbeta för dess primära intressen.

~~Som i Pakistan~~
Om en statsledning ~~underskyddas~~ ^{underskyddas} med en ~~muslim~~ ^{muslim} om man, som nu sker i Pakistan, inte är beredd att visa denna skyldighet ~~som man vägrar~~ ^{som man vägrar} denna nationella solidaritet, kan vi inte fördöma den

förtryckta och drabbade befolkningen för att den vägrar att finna sig i sin situation. Statsledningen i Pakistan har vägrat böja sig för folkets i val uttryckta mening. En ~~förbittrad~~ revolt i Östpakistan har bemötts med våld från centralregeringen i ~~Västpakistan~~. Resultatet har blivit en tragedi för de många miljoner fattiga människorna i Östpakistan.

Sverige har aktivt stött FN:s omfattande aktion för Pakistanflyktingarna i Indien. Vi avser att fortsätta stödet till de drabbade människorna i området.

[Handwritten signature]